

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1916 kl. 4.30 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 14 och 19 i förordningen den 15 november 1907 om frihamn och förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 15 och 19 i förordningen den 20 december 1912 om frilager.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Hammarström, frih. C. J. Beck-Friis, Ollas A. Ericsson, Oskar Eklund, Antonsson*), Bäckström, frih. Palmstierna, Röing, Christierson, Jeansson i Kalmar, Källman, Jonsson i Hökhult, Knaust, Roman*), Bondeson*), Jönsson i Revinge, von Hofsten, Nilsson i Kristianstad och Lithander*).

*) Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Genom en den 14 april 1916 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 187, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga nedan återgivna förslag till

- a) förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 14 och 19 i förordningen den 15 november 1907 om frihamn och
- b) förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 15 och 19 i förordningen den 20 december 1912 om frilager.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 14 och 19 i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Härigenom förordnas som följer:

§ 13.

1. Inom frihamn må byggnad, magasinrum eller upplagsplats ej upplåtas åt annan än den, som är berättigad att här i riket idka handel

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 7 saml. 26 häft. (Nr 28.)

eller annat näringsyrke och blivit av generaltullstyrelsen såsom innehavare av upplåtelsen i fråga godkänd.

Ansökning om sådant godkännande skall av upplåtaren ingivas till generaltullstyrelsen och vara åtföljd av:

a) avskrift av den mellan upplåtaren och den föreslagne innehavaren, under förutsättning att godkännande erhålles, upprättade upplåtelsehandling;

b) bevis, att den föreslagne innehavaren, efter vad ovan sägs, är behörig att vinna godkännandet.

Före ärendets avgörande skall generaltullstyrelsen över ansökningen inhämta yttrande av vederbörande tullmyndighet ävensom av handelskammare eller, efter omständigheterna, annan sammanslutning av representanter för handeln eller industrien eller ock av vederbörande kommunala myndigheter.

Om förnyelse av upplåtelse åt innehavare skall anmälan göras hos tullförvaltningen, som har att därom till generaltullstyrelsen insända underrättelse jämte eget yttrande, huruvida något må vara att mot förnyelsen erinra.

2. Vad i mom. 1 stadgats skall icke utgöra hinder för tillfällig uppläggning av för lagring inom frihamn icke avsett gods, vilket inkommer eller utgår med fartyg, som anlöper frihamnen. Närmare bestämmelser rörande sådan tillfällig uppläggning av gods meddelas av Konungen i samband med de i § 8 omförmälda bestämmelser om gods-trafiken till eller från frihamnen.

3. Den, åt vilken upplåtes byggnad, magasinsrum eller upplagsplats inom frihamn, vare skyldig att underkasta sig de närmare bestämmelser, som må kunna vid upplåtelsen eller sedermera av Konungen meddelas till förekommande av försäljning, utställande eller utbredande av varor, som enligt § 14 icke må äga rum inom frihamnen.

4. För rättighet att inom frihamn idka industriell verksamhet fordras särskilt tillstånd av Konungen; skolandet i ansökning om tillstånd till utövande av sådan verksamhet uppgift lämnas om arten av den verksamhet, sökanden avser att inom frihamnen idka. Dylikt tillstånd må ej avse vare sig boktryckerirörelse eller annan verksamhet, som i följd av gynnsammare produktionsvillkor är ägnad att å den inhemska marknaden avsevärt skada inom riket annorstädes än i frihamn eller å frilager driven enahanda verksamhet, ej heller verksamhet av beskaffenhet att kunna medföra fara eller olägenhet för anstalten eller där intagna varor.

§ 14.

Inom frihamn må ej idkas detaljförsäljning av därstädes befintliga varor; dock må efter särskilt tillstånd av Konungen försäljning av proviantartiklar och andra skeppsförnödenheter äga rum under de villkor, som av Konungen föreskrivas.

Ej heller må inom frihamn varor utställas eller eljest öppet utbredas.

§ 19.

1. Förtullning av gods, som införes från frihamn, skall ske efter de taxor och författningar, som äro gällande, då införseln äger rum.

2. Varor, beträffande vilka i tulltaxan stadgas, att avdrag i vikten ej skall göras för askar, fodral, omslag, kartor m. m., må icke från frihamn uttagas för uppläggning å nederlag, med mindre de äro emballerade på sådant sätt, som eljest vid införsel av enahanda varor är brukligt. Ej heller må dylika varor, med mindre emballeringen är på nämnda sätt verkställd, från frihamn uttagas för att efter förtullning införas i landet, så framt de icke äro vid förtullning från frihamn underkastade särskild förhöjd tullavgift.

3. Vara, som upplagts inom frihamn, må icke, med mindre uppläggningsen är tillfällig, som i § 13 mom. 2 sägs, därifrån uttagas för införsel i landet av annan än sådan näringsidkare, som driver handel med eller eljest i sin rörelse använder varor av samma eller liknande slag.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 15 och 19 i förordningen om frilager den 20 december 1912.

Härigenom förordnas som följer:

§ 13.

1. Inom frilager må byggnad, magasinsrum eller upplagsplats ej upplåtas åt annan än den, som är berättigad att här i riket idka handel eller annat näringsyrke och blivit av generaltullstyrelsen godkänd såsom frilagershavare.

Ansökning om sådant godkännande skall av upplåtaren ingivas till generaltullstyrelsen och vara åtföljd av:

a) avskrift av den mellan upplåtaren och den föreslagnē frilagershavaren, under förutsättning att godkännande erhålles, upprättade upplåtelsehandling; och

b) bevis, att den föreslagne frilagershavaren, efter vad ovan sägs, är behörig att vinna godkännandet.

Före ärendets avgörande skall generaltullstyrelsen över ansökningen inhämta yttrande av vederbörande tullmyndighet ävensom av handelskammare eller, efter omständigheterna, annan sammanslutning av representanter för handeln eller industrien eller ock av vederbörande kommunala myndigheter.

Om förnyelse av upplåtelse åt frilagershavare skall anmälan göras hos tullförvaltningen, som har att därom till generaltullstyrelsen insända underrättelse jämte eget yttrande, huruvida något må vara att mot förnyelsen erinra.

2. Frilagershavare vare skyldig att underkasta sig de närmare bestämmelser i fråga om nyttjande av åt honom upplåten byggnad, magasinrum eller upplagsplats, som må kunna vid upplåtelsen eller sedermera av Konungen meddelas till förekommande av försäljning, utställande eller utbredande av varor, som enligt § 15 icke må äga rum inom frilagret.

§ 15.

Inom frilager må ej idkas detaljförsäljning av därstädes befintliga varor, och må ej heller varor där utställas eller eljest öppet utbredas.

§ 19.

1. Gods kan från frilager uttagas:

för utförsel till utrikes ort eller sjövägen till svensk frihamn å annan ort;

för försändning sjövägen eller landvägen till annan stad, där tullkammare under tullförvaltares överinseende finnes;

för utförsel landvägen till frihamn i samma ort;

för överflyttning till annat frilager eller för uppläggning å nederlag å samma ort; samt

efter förtullning eller till fri disposition.

2. Förtullning av gods, som uttages från frilager, skall ske efter de taxor och författningar, som äro gällande, då uttagningen äger rum.

3. Varor, beträffande vilka i tulltaxan stadgas, att avdrag i vikten ej skall göras för askar, fodral, omslag, kartor m. m., må icke från frilager uttagas för uppläggning å nederlag, med mindre de äro emballerade

på sådant sätt, som eljest vid införsel av enahanda varor är brukligt. Ej heller må dylika varor, med mindre emballeringen är på nämnda sätt verkställd, från frilager uttagas för att efter förtullning införas i landet, så framt de icke äro vid förtullning från frilager underkastade särskild förhöjd tullavgift.

4. Från frilager må vara icke uttagas för införsel i landet av annan än sådan näringsidkare, som driver handel med eller eljest i sin rörelse använder varor av samma eller liknande slag.

Beträffande motiveringen för föreliggande förslag får utskottet hänvisa till ovanberörda, vid propositionen i utdrag fogade statsrådsprotokoll.

De genom förevarande proposition framlagda författningsförslagen avse, på sätt framgår av departementschefens yttrande till nämnda statsrådsprotokoll, att den hittills svävande frågan om sättet att förebygga uppkomsten av detaljhandel inom frihamn och frilager må, såväl till gagn för handelsintresset som för den inhemska produktionens skyddande, bliva på ett ändamålsenligt sätt ordnad. Den förebragta utredningen har synts utskottet giva vid handen, att nämnda skydd icke, såsom tidigare antagits, lämpligen kan sökas i fastställandet av minimikvantiteter för införsel från frihamn och frilager. De kontrollbestämmelser, förslagen innehålla, har utskottet ansett sig kunna i huvudsak förorda. Endast i två punkter har utskottet ansett desamma böra erhålla en något ändrad lydelse.

Utskottet.

I § 14 av förordningen om frihamn och § 15 av förordningen om frilager enligt deras av Kungl. Maj:t nu föreslagna lydelse hava intagits bestämmelser därom, att varor icke må inom frihamn eller frilager utställas eller eljest öppet utbredas. Det har inom utskottet uttalats farhågor för att med stöd av nämnda bestämmelser lagerinnehavare skulle kunna förvägras att hålla sådana provkollektioner tillgängliga, som måste anses erforderliga för engrosförsäljning till detaljhandlare. Då en dylik tolkning givetvis icke är avsedd, utan stadgandet torde hava tillkommit för att förhindra, att varor utställas på sätt som vid detaljhandel är brukligt, har utskottet i nämnda hänseende ansett ett förtydligande lämpligen böra äga rum. I sådant syfte har utskottet velat föreslå att i stadgandena uttryckligen anges, att det är det öppna utbredandet *inför allmänheten* som förbudet avser.

Den andra anmärkningen gäller den genom de föreslagna ändringarna i § 13 mom. 3 av förordningen om frihamn och § 13 mom. 2 av förord-

ningen om frilager Kungl. Maj:ts tillerkända befogenheten att meddela särskilda bestämmelser till förekommande av förseelser mot föreskrifterna i ovannämnda § 14 respektive § 15. I fråga härom har utskottet velat anmärka, att nämnda befogenhet bör enligt utskottets mening avse endast meddelandet av bestämmelser, som röra *kontrollen* å de i nämnda paragrafer intagna föreskrifternas efterlevnad. Till förtydligande härav har utskottet ansett ordet *bestämmelser*, som möjligen kunde giva anledning till en vidsträcktare tolkning än den nu angivna, böra utbytas mot uttrycket *ordningsföreskrifter*.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må antaga Kungl. Maj:ts ovan införda förslag till

a) förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 14 och 19 i förordningen om frihamn den 15 november 1907, dock att § 13 mom. 3 och § 14 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 13.

3. Den, åt vilken upplåtes byggnad, magasinrum eller upplagsplats inom frihamn, vare skyldig att underkasta sig de närmare *ordningsföreskrifter*, som må kunna vid upplåtelsen eller sedermera av Konungen meddelas till förekommande av försäljning, utställande eller utbredande av varor, som enligt § 14 icke må äga rum inom frihamnen.

§ 14.

Inom frihamn må ej idkas detaljförsäljning av därstädes befintliga varor; dock må efter särskilt tillstånd av Konungen försäljning av proviantartiklar och andra skeppsförnödenheter äga rum under de villkor, som av Konungen föreskrivas.

Ej heller må inom frihamn varor utställas eller eljest öppet *inför allmänheten* utbredas.

b) förordning om ändrad lydelse av §§ 13, 15 och 19 i förordningen om frilager den 20 december 1912, dock att § 13 mom. 2 och § 15 skola erhålla följande lydelse:

§ 13.

---

2. Frilagershavare vare skyldig att underkasta sig de närmare *ordningsföreskrifter* i fråga om nyttjande av åt honom upplåten byggnad, magasinrum eller upplagsplats, som må kunna vid upplåtelsen eller sedermera av Konungen meddelas till förekommande av försäljning, utställande eller utbredande av varor, som enligt § 15 icke må äga rum inom frilagret.

§ 15.

Inom frilager må ej idkas detaljförsäljning av därstädes befintliga varor, och må ej heller varor där utställas eller eljest öppet *inför allmänheten* utbredas.

Stockholm den 16 maj 1916.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.
